

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

9. Eiusdem in Iaponiam iter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

ex Iaponia reducem inuenit, expertusque est morem dñinæ charitatis viro sancto proprium, & familiarem; paucis vero quos egit cum illo diebus, tantam illi de se virtutis egregiae ac prudentiae fidem fecit, ut nauigaturus in Sinas Xauerius suas illi vices in gubernatione Prouinciae Indicæ, post Berzeum, & Moralem mandaret. Interea vero Bazai-num ad erudiendum in diuinis vrbe misit, quæ cum promiscue Christianis ethnicorum ingentem numerum cluderet, vtrisque omnia fieri Barretum oportuit, noctes magna ex parte precationi, & studio dabat; vtilitatibus alienis dies, & quidem solidos: bis festis; per hebdomadam quater dicebat ad populum, ea commotione auditoris, vt ex pulpito statim cogeretur usque ad alteram noctis horam confitentibus aures dare. Quotidie pueros elementa fidei docebat, colligebatque illos per vrbe tintinnabuli pulsu stata hora: supplicationes pœnitentium induxit crudè se flagris cädentium, ethnicorum cumplures in procinctu stabant ad conuersionem cum sub anni finem 1553. vita functis duobus quibus Xauerius suas Prouincialis vices legauerat, eidem oneri subeundum huic fuit, & Goam redeundum, vbi menses aliquot moratus, nouo quodam instinctu in Iaponiam subito est abreptus; quam sanctè non ambigo, quam prudenter, pronuntiare non audeo: improbavit certè Ignatius relictam tunc Indianam cum esset prope suo omni præsidio orbata sublatis eodem vno anno, Xauerio, Morale, & Berzeo, quibus potissimum viris tribus tanquam firmamento nitebatur; vtque hunc Deus voluntatis ardorem bene acceperit, sed operæ fructum, quantum ex euentu patuit profecto non collegit. Videamus ecquibus induxit animum Barretus ad hoc iter: quartum & decimum iam annum ex India in Sinas, & Iapones mercaturam exercens nauigabat Fernandus Mendez Pintus; natione Lusitanus; patria Montemaiore veteri; Xauerio amicissimus, cuius etiam illo in magnifico aditu ad annuntiadam Bungensi Regi magni Dei fidem, partes gesferat suas. Leguntur & eius curiosi errores ipsomet auctore, linguis variis editi: aderat tunc è commercio Iaponensi, & dimitiarum satur, si minus habitarum, tot saltem per maria quærendarum, adornabat receptum in patriam, placide illic parto fruturus; prius tamen quam mare ultimum tentaret, voluit animum vitæ omnis exactæ, confessione expiare, legitque ad hoc Nunnium Barretum, quo cum in Choranum secessit insulam, tertio Goa milliari. Illic in Sacello Deiparæ à Gratiis dicto; voti affatim compos, & tanquam graui leuatus pondere latusque securi iam animi tranquillo, cœpit cum Barreto de Christianitate Iaponiæ colloqui, & quæ ipsem spectarat prodiga de sanctimonia illius, & miraculis narrare, quæ dum persequitur, momento patriæ oblitus, Barreto confirmat.

^{9.}
Eiusdem in
Iaponiam
ter.

[Si vellet in Iaponiam consilia vertere, se in obsequium fidei sacra-sancta, & Societatis in Iaponia sedem, pardaorum duodecim millia quæ in numerato sibi essent, libentissime collaturum, præter vim mer-

cium

cium opulentam quam secum parabat in Lusitaniam vehere: nullam enim esse Orientalium, quas prope omnes adierat, Iaponica gente obsequentiorem agnitæ rationi, & in semel suscepso virtutis proposito immobiliorem: millia quatuor Pardaorum Collegium nobis Amanguccij fundatura, illinc spargendos toto imperio ad Euangelij prædicacionem; suo etiam vt cumque se erga Xauerium amori, facturum satis dum quod mortuo dare non poterat, Iaponiæ daret, usque adeo Xauero caræ ut doni gratia redire in illum videretur.] Hæc cum Nunnio Barreto Fernandus: quæ tam ab omni spe, & opinione longinqua mutatione, eo in homine qui vitam infelicem in id contriuerauit diues fieret; tunc diues, & in procinctu ad patriam, ad quietem, ad sui deinceps arbitrium & pingue otium, mutabat cogitationes, repetebat inopia in veterem, quicquid tantis accumulasset periculis, donabat Euangelio propagando; hæc eius voluntatis adeo insperata conuersio, visa est Barreto non posse aliunde quam ex Deo nasci, & quando exitum sortiri non poterat, nisi in Iaponiam transiret, velut illuc à Deo Fernandi ore vocaretur, apud se decreuit eō vocantem sequi; sed dedit feroi spatium aliquod, ut intelligeret de illo itinere quid etiam alij sentirent. Fuere in ijs canonici maioris Ecclesiæ; Dominicani & Franciscani Patres, nobis coniunctissimi utriusque; ex nostris Diaz, & Paulus Camers; qui post seruum examen dictarum ab eo rationum, non modo id iter annuerunt verum etiam suaserunt. Deliberatum olim fuisse Xauerio ut eo pergeret; Cosmum Turrianum quo Iaponiensis Ecclesia nitebatur; ætate confectum, & pene decrepitum; cadente illo facile dilapsuram; acutam gentem, magistri eximij sensu, & scientia egere, quibus eximie pollebat Barretus; non defuturos ex Lusitania quot annis, qui congruam operam Indis commodarent. Hac tam plausibili suffragatione, securus propositi, vnum Alphonsi Noroniæ Proregis assensum volebat. Prorex, petitionem anteuerit, proculque compellans accedentem, quid hic Pater! cunctaris? & ne cum in Iaponia es? viden? ternasque ipsi, quas tunc perlegebat legendas tradit epistolas à Firandi, Bungi, & Amanguccij regibus, quibus Lusitanæ Regis amicitiam expetebant, & Patrum aliquos, à quibus ea regna excoletentur Christi lege: fragmentum vnius earum literarum à Bungensi scriptæ, multum lubens hic reddo, ubi post alia, nuper, inquit, P. Franciscum audiens de noua quadam lege conditoris omnium disputantem quam docebat Amanguccianos, in aurem illi fidem meam obstrinxí (quod repostum mente nunc etiam manet) futurum ut eius reducis, & manu tingerer, & ore nominarer. Vicissim ipse, vita incolumi, pollicitus est celerem redditum, ut faceret desiderio meo satis. At eo diutius spem meam differente, hunc mitto nuncium ut de illo, & morarum causa certi aliquid sciam; quæso præterea, ut meo, si opus sit, nomine illum rogès (quando nefas est terrarum regibus imperio erga illum vti) primis immittentibus se ventis quod futurum est Deo gratum meum hoc regnum quamprimum requifat.

uisat.] hæc ille , quibus addebat valde humaniter Proregi munus , arma quædam , quibus reges duos bello expugnarat : atque hic demum Barreto persuasum , nauigationem illam ad Iapones suam , diuini certò esse consilij , adeò visa est à fortuito abesse , ac Deo dispensante , sibi nec ante nec postea , sed eo rerum articulo à Prorege mandari cui teneriter flens , respondit , se propterea adesse . Profectione igitur cum Prorege decreta ; Fernandus Mendez absque mora rem suam partiri ; bis mille aureos in Lusitaniam conscribere propinquorum quorundam egestati leuandæ ; in pauperes alios quater mille : seruos suos donare libertate , tribus exceptis qui flendo , & obsecrando suum erga herum testati amorem , & quocumque luberet gentium pergere , fidele obsequium ; extorsero ab eo ut retinerentur . Ad hæc attalica , auro & bombice eleganti opere intexta coëmere , donum tribus illis Iaponiæ regibus : suisque diribendis bonis longè vberius gaudere quam olim quærendis , & exaggerandis . Quod vbi Prorex de illo cognouit , laudauit mirifice , dignumq; censuit cui suo nomine ad Regem Bungi legationem crederet , cum munieribus , & litteris , quibus Patres , & singulariter Barretum commendabat . Omnia in procinctu erant præter ducendos ad fundationem Ampangucciani Collegij socios ; ac delectus quidem ex Collegio Goano fieri cum deberet ex eo tam multi tot lachrimis conscribi vrgebant , vt nulla res grauius anxium Barretum , habuerit : ipsos quoque de seminario pueros ad hoc ambiendum , tanta æmulatio incitauit , vt annuentum aliquibus fuerit . Ex iis quinque selecti ad condiscendam Iaponum linquam magis idonei ; qui mittendis deinde in Iaponiam Patribus , interpretes ficerent ; aliorum repulsa promissi chirographo mitigata , quo spes illis dabatur , fore quoque vt suo tempore in Iaponiam mitterentur : de nostris bona sors Gaspari Villelæ obtigit , cui nondum Sacerdotes , quatuor accessere , cum Mende ac tribus mancipiis , nec ultra quintum & decimum exiuit numerus : tametsi plurimos tam gloriofi operis vulgata fama stimulasset ad petendam in eo partem , & in naui locum nobiles Lusitanos , etiam matronas , (& quod mitum iam anus,) vt Iaponensibus feminis annunciascent Christi legem . Aequè omnibus negatum , quod paucis concedi absque offensione multorum non poterat : quosdam tamen repulsa impatiens pietas ad hoc egit , vt nauim portu exeuntem sequerentur exiguis lintribus , contestantes , affletiuros se vel in altum mare , donec periculi miseratione assumerentur intra unum : condicta in discessum die Nunnus Barretus , Baltazarem Diaz in prouincia regenda sibi substituit .

10.
Mendes
Pintus Soc.
ingred. in
Iaponit.

Sub occasu Choram in Insulam traiecit , salutatus vltimum cum suis Reginam Deiparam , & precaturus itineri ab ea benedici , cuius ante illius aram prima desideria concepisset . Noctem ferè ad illius pedes orando traduxere ; hinc cœlo albente , Aprilis quinto & decimo , anni 1554. Nunnus rem Sacram fecit , in qua votorum instauracionem , in Societate visitatam , sumptioni Eucharistiæ præmisit : professionem votorum